

Llegendes del monestir de Casserres

Les Masies de Roda

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Collet de Casserres, 08510.
Emplaçament	A l'extrem de nord-oriental del terme. A la part de tramuntana de la península de Casserres.

Coordenades:

Latitud:	42.00141
Longitud:	2.34063
UTM Est (X):	445394
UTM Nord (Y):	4650143

Classificació

Número de fitxa	08116-112
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Tradició oral
Estil / època:	Popular
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Lúdic
Titularitat	Pública
Fitxes associades:	
Sant Pere de Casserres	
Llegendes del Sant Nin de Casserres	
Autoria de la fitxa	Jacob Casquete Rodríguez
Data de registre de la fitxa:	dj., 13/05/2010 - 02:00

Descripció

El lloc de Casserres ha estat i és font inesgotable de llegendes, contes i narracions vàries a la cultura popular. Aquestes històries, moltes transmises oralment i altres d'escrites, són més fruit de la imaginació col·lectiva que no pas de la realitat històrica, també present al monestir. El paisatge, l'encant, la isolació, el nexa d'unió amb la gent del lloc, i com no, la pròpia història han provocat que al voltant de Casserres es creés un mite. Cal diferenciar entre aquelles històries que són exclusives del monestir i altres que formen part de la narrativa folklòrica general catalana i l'única cosa que fan és enquadrar els fets a l'entorn físic de Casserres. A continuació transcrivim algunes d'elles, relacionades amb els frares, el dret de cuixa, la màgia, la bruixeria, els moros i cristians... El Dret de Cuixa: Explicada per Manel Coromines, de Roda de Ter, el dia 10 de juliol de 1988. "Aquests frares tenien el Dret de Cuixa. Per aquí a Sant Bartomeu i tos aquest voltants que tenien dominats ells, quan es casava un.. ho va acabar aquest del Colom. El Dret de Cuixa quan se casaven uns nuvis, la primera nit... Això de Catalunya que l'amo és l'hereu ho van posar aquests frares, perquè el fill del frare fos l'amo de la casa. Perquè quan se casaven un nuvis a tos aquests voltants, la primera nit havia d'anar a dormir amb el frare, per estrena`-la. Perquè no sé que passava, però la primera nit de nuvis havia d'anar-hi el frare a estrena`-la. Llavors aquest, l'hereu del Colom, ja devia ser una mica més espavilat, és clar el dia que es va casar aquest hereu, em penso que en el convit ja hi anava el frare. I a la primera nit hi havia d'anar el frare. Diu que va dir: -Tinc d'anar a dormir amb la núvia, jo! -Sí, sí, ja hi pots prou anar-hi! Però agafo l'escopeta i el primer que es mogui li foto un tiro. Quina por devia passar aquell frare al costat de la núvia. Tota la nit el nuvi es va passar allà al costat del llit amb l'escopeta: -El primer que es mogui li foto un tiro! I es va haver acabat el Dret de Cuixa" (SOLDEVILA, 1998: 142). El prior i el cabrit: Contada per Josep Verdager "Roviretes", de Folgueroles, el dia 21 de juliol de 1988. "Abans a Casserres feien una festa i hi havia de costum que totes les cases que pertanyeixien de Casserres, o sigui de tot Savassona, els regalaven, un any una casa un any una altra, un cabrit. Diu que el superior ho tenia muntat d'una manera. S'acostumava a porta'ls-hi les dones, i arribava allà_ -Agoiti, li portem el cabrit. -Ah, molt bé, molt bé, molt bé. Vol veure el Cos Sant? Vol veure el Cos Sant? -Ah sí. El tenien allà en un asmariet. -Oiti, fiqui el cap aquí, veu allò? I quan tenien el cap ficat, crac! Baixaven una trapa i les enganxaven allà amb el cap. I les adobaven. Va venir que quan va tornar, al cap d'uns quants anys va tornar a tocar a la mateixa dona, dona, va pensar: -Ja veuràs, ja l'arreglaràs tu, ja! Va fer ben be l'innocent. - Vol veure el Cos Sant? Vol veure el Cos Sant? -Sí, sí, prou. -Oiti, fiqui el cap aquí. -Com s'ha de fer? Aviam com se fa? -Oiti veu?, ben fàcil, faci aixís. I el superior fica el cap, i l'altra, crac! I li tanca. Collons! Li fa abaixar els pantalons, talla una cama del cabrit i li fica al cul. I el superior mai pujava, mai pujava. I al final hi baixaven els altres, hi baixa un frare d'aquells a veure el superior què feia. Cordons, el troba amb aquesta positura, amb el pobre cabrit que li havia tallat la cama allà a terra i ell amb aquesta positura que li sortia el cabrit del cul. Se gira, s'arrenca a córrer i diu: -Correu, correu, que el superior ha cabridat! I farà bessonada perquè n'hi ha un i surt el peu de l'altre!" (SOLDEVILA, 1998: 145).

Història

Altres llegendes fan referència a la desaparició sobtada dels frares. Hi ha vàries d'elles, una d'elles relata que després d'una revolució a Barcelona varen voler matar el frares i per això ho van fer saber a l'alcalde del poble, però aquest al no saber llegir va demanar ajuda al prior que al veure la carta pogué fugir a temps. Hi una altra versió en que és el rei que vol matar-los, no uns revolucionaris de Barcelona. Sigui com sigui, varen aconseguir escapar. A més d'aquestes llegendes hi ha un grup de narracions que fan referència a les creences i supersticions que ho té d'aquest lloc. Les més comunes parlen de tresors enterrats o amagats en el lloc. Una altre parla de la por que estranyament invadeix quan visites el lloc, i que hom atorga al poder del frares morts que encara campen pel paratge de Casserres. Fins i tot hi ha gent que afirma que han enregistrat psicofonies. Això ha provocat que en els anys 80 diferent grups ocultistes celebressin diferents misses negres en el lloc de Casserres. També s'ha explicat l'existència d'algun serpent de grans dimensions que es podia veure al voltant del forat que baixa fins al Ter. Altres històries són les del Mal caçador, encara que

aquesta és una història molt estesa per tota Europa. Fa referència a un caçador que va quedar condemnat a voltar eternament pel món a perseguir una llebre, càstig diví per haver anat a caçar en un dia prohibit. També es coneguda la llegenda del Roc del Llum que diu que "un sant baró de fora, d'Italia, va naufragar a la desembocadura del Ter. Va anar pujant riu amunt i es va establir a sota Casserres en una masia que va rebre el nom de Sentfores (està situada a la riera de les Gorges). Cada viatge que feia anava pujant part del tresor que portava al seu vaixell. Quan es va morir, va sortir un llum a sobre un roc que assenyalava on havia amagat el tresor. Li varen dir el Roc del Llum" (SOLDEVILA, 1998: 148). Per últim recollim la història del Moros i Cristians, explicada per Ramón Puntí, de Manlleu, el dia 29 de juliol de 1988: "En parlava d'aquest moro de Casserres i de la noia de can Regàs, que era filla del jefe dels cristians d'aquí a Manlleu. Era el cabecilla cristià vivia en un puesto que en deien a can Regàs. I el moro aquesta es va enamorar de la filla de can Regàs, i el de Regàs, el pare d'aqueta noia, va fer mans i mànigues perquè s'entengués amb el moro. La va venir a buscar i varen rebel el moro a les mil maravilles, ja ho crec! Encata que el moro es pogués casar amb una cristiana, amb la condició de que s'havia d'emportar tres noies com a donzelles i tres nois joves com a donzells, com a servitud, a Casserres. Diu que van dir a les guàrdies que hi havia que quan arribés el cabecilla dels cristians de Manlleu, doncs que ningú disparés i que ningú li fes cap d'allò. I d'aquet modo varen fer una l'aliança amb el cabecilla dels moros de Casserres, i em penso que es van casar. Con varen se a Casserres es varen ajuntar tots i a una hora convinguda, ha s'havien posat en contacte d'allà a Casserres amb els d'aquí a can Regàs, i quan els cristians eren allà, en un moment determinant els de dintre es varen assabotejar i varen entrar els cristians a Sant Pere de Casserres. Però no es va acabar aquí això, perquè el moro no agafés venjança, que s'ho pensaven, com que s'havia enamorat tan fortament d'aquella noia, els va dir que es cuidaria d'aquesta noia, es casaria amb ella i que viuria a Sant Pere de Casserres mentre visqués ell, encara que fos en vigilància dels cristians, però que ell no es mouria d'allà. Però li havien de donar aquesta condició: un presoner vivent, a Sant Pere de Casserres" (SOLDEVILA, 1998: 150).

Bibliografia

PALLÀS I ARISA, V. (1998): "El Cos Sant. Sant Pere de Casserres, entre el mite i la realitat". La Busca edicions s. L, Barcelona. ROVIRA I MONTELLS, J.M. (2005). "Les Masies de Roda. Història del nostre poble", Ajuntament de Les Masies de Roda, Les Masies de Roda. ROVIRÓ I ALEMANY, X. (2000): "100 Llegendes de la Plana de Vic"! Farell, Sant Vicenç de Castellet. SOLDEVILA, T. (1999): "Sant Pere de Casserres. Història i llegenda". Eumo Editorial/Consell Comarcal d'Osona, Barcelona. VINYETA I LEYES, R. (1979): "Llegendes i tradicions de la Vall del Ges i dels seus contorns". Edicions Celblau, Torelló.

